

Authors:

Eszter Salamon

Petra van Haren

(ESHA)

Version: 1.0

Report

D5.4 Policy Paper
o izvajanju laboratorijev
kreativnega pisanja

Povzetek

Ta politični dokument dopolnjuje praktična orodja, razvita za izobraževalne strokovnjake v okviru projekta CREAM. Namenjen je obveščanju in podpori oblikovalcem politik na ravni EU, nacionalni in lokalni ravni, da bi spodbudili posebne programe za pomoč pri izvajanju modela CREAM Creative Writing Laboratories (CWL) ter uporabili rezultate in znanje, ustvarjeno v okviru projekta, pri definiranju izobraževanja. politike.

Policy Paper temelji na raziskavi, opravljeni pred razvojem modela CREAM CWL o stanju umetnosti STE(A)M izobraževanja s posebnim poudarkom na državah, ki bodo kasneje izvajale projekt (Grčija, Italija, Poljska in Slovenija), na razsežnosti spola oblikovanja izobraževanja STE(A)M in izkušnje z implementacijo modela v teh državah – z namenom podpore oblikovanju politik tudi v drugih državah.

Povzema dejavnike, ki omogočajo in morebitne ovire pri izvajanju CWL in drugih inovativnih pristopov pri poučevanju, zlasti poučevanju STEM/STEAM, izpostavlja navdihujoče primere politik in ponuja nekaj na dokazih temelječih priporočil za različne ravni oblikovanja politik.

Čeprav se osredotoča na pristop CREAM CWL, je namenjen podpori vključevanja in nadgradnje drugih inovativnih izobraževalnih pobud na stičišču STEM in umetnosti. Temelji na trenutnih in sorodnih evropskih politikah o STE(A)M, poklicnem razvoju učiteljev in celotnem šolskem pristopu.

Ta politični dokument je treba brati skupaj z drugimi rezultati CREAM, ki vsebujejo bazo dokazov.

Kazalo

Povzetek	2
1.	4
2.	6
3.	8
4.	10
Spodbujati in podpirati izvajanje kreativnih, na umetnosti temelječih metodologij v izobraževanju STE(A)M	11
Podpirati sodelovanje učiteljev in vzajemno učenje	13
Bolje povezati resnično življenje in šolske učne načrte	14
Spodbujati in podpirati celostni šolski pristop in odprto šolanje	15
Ozaveščati o prednostih ustvarjalnih, na umetnosti temelječih metod kot sredstva za lajšanje travm in podporo dobremu počutju	16

1. Laboratoriji kreativnega pisanja (CWL) v izobraževanju STE(A)M

Izraz »Laboratorij za ustvarjalno pisanje« v okviru projekta CREAM in tega dokumenta o politiki pomeni pripovedovanje zgodb za znanstveno izobraževanje.

Zgodba je običajno sestavljena iz naslednjih (ne nujno vseh) elementov:

- Znanstvena ali tehnična tema (npr. baterija za ponovno polnjenje);
- Primer uporabe (npr. baterija bi lahko poganjala avto, električno kolo ali se uporabljala za shranjevanje energije);
- Osebe (npr. učitelj, promotor znanosti, prodajalec, ki želi prodati električni avto);
- Scenariji, kar pomeni situacijo, ko so določena tema in primeri uporabe predstavljeni v določenem kontekstu s strani osebe (npr. učitelj predstavi projekt študentom);
- In končno zgodba, ki lahko uporablja specifično prevzete elemente ene ali več učnih metodologij.

Naslednjih šest elementov je potrebnih za izdelavo CWL:

- 1) izvirna ideja
- 2) problem, ki ga je treba rešiti prek predmeta STEM
- 3) dejavnost, organizirana okoli reševanja problema
- 4) zgodbo, da svojo dejavnost vključite v pripoved
- 5) pripoved, da postane dejavnost, zgodba in rešitev vidna
- 6) zaključek, da vsem pokažete, kaj so vaši učenci dosegli.

Ko govorimo o kreativnem pisanju, lahko pomeni ustvarjanje tradicionalnega besedila, lahko pa tudi ustvarjanje katerega koli drugega sredstva kreativnega izražanja, ki vključuje scenarij, kot je

strip, podcast, film ali serija fotografij. To je dobro uveljavljen in učinkovit način, da dodate 'A' k STEM in ga spremenite v izobraževanje STEAM. To je odlična priložnost za učence, da pokažejo svoje veščine in kompetence, ki so jih pogosto pridobili izven šole.

CWL od študentov zahteva sodelovanje, učitelji pa uporabo na študente osredotočenih učnih metod, da to omogočijo. Zahteva aktivno podporo vodstva šole. Pogosto zahteva prilagodljiv čas in prostor – preseganje meja pouka in učilnice. Verjetno bo potrebno sodelovanje strokovnjakov ali drugih udeležencev, kar pomeni, da je treba izvajati celošolski pristop, da se omogoči sodelovanje udeležencev, ki presegajo učence in učitelje. Pogosto zahteva, da učitelji – npr. učitelji STEM in umetnosti – medsebojno sodelujejo in delajo v timu, ter potrebuje priložnosti za sodelovanje in kompetence.

Izvajanje CWL je odličen pristop za šole, da postanejo učeče se organizacije in podpirajo učence pri razumevanju problemov v resničnem življenju, ki so jim blizu, in lahko vodi ne le do globljega razumevanja teh tem, ampak lahko tudi olajša s tem povezani stres ali travmo. Na primer, tečajji CWL so primerni za spopadanje s podnebno zaskrbljenostjo in za večjo odpornost učencev – če so dobro opravljeni. Ta primer poudarja tudi potrebo po usmerjanju in nadzoru. Slabo zasnovan CWL lahko vodi tudi do nesporazumov ali občutka nemoči in s tem do povišanih stopenj podnebne zaskrbljenosti.

CWL so primerni tudi za vzpostavitev neposredne povezave med učenjem in ocenjevanjem tako, da študenti prejmejo takojšnjo povratno informacijo, ki vključuje tudi oceno njihovih transverzalnih spretnosti, zlasti ustvarjalnosti, kreativnega in oblikovalskega razmišljanja, sodelovanja in reševanja problemov.

2. Zakaj je pristop CWL učinkovit?

Raziskave so pokazale, da se spremembe in prehodi v našem svetu, družbi in tudi na trgu dela sčasoma dogajajo vse hitreje. Ta sprememba vključuje vse bolj razširjeno – in praktično neizogibno – uporabo digitalnih tehnologij – vse hitrejši trend od osemdesetih let prejšnjega stoletja. Vključuje tudi potrebo po izobraževanju ljudi, ki so prilagodljivi, pripravljeni na učenje in rast vse življenje, kritično razmišljajo, so ustvarjalni in skrbijo za druge.

Večina današnjih dijakov bo bodisi delala v poklicih, ki zahtevajo kreativno razmišljanje in reševanje problemov, bodisi v poklicih oskrbe. Veščine, potrebne za njihovo delovno življenje, so ključnega pomena tudi za miroljubne družbe, ki skupaj iščejo rešitve za ključne izzive (kot je življenje v svetu s spreminjajočim se podnebjem). Ustvarjanje in uporaba pripovedi pri učenju podpirata razvoj vseh teh kompetenc.

Obenem tradicionalni pogled na predmete STEM in obravnavanje STEM kot kompleksnega pojma še vedno priznava, da so »težki« v primerjavi s humanistiko in umetnostjo, ki ju ljudje pogosto smatrajo za lažjo. Timsko delo, sodelovanje in pravilna delitev dolžnosti v CWL študentom, ki imajo težave s STEM ali nekaterimi predmeti STEM, omogočajo, da uspejo v vlogah, ki jim ustrezajo. Obstaja dovolj raziskovalnih dokazov, ki kažejo, da opravljanje nalog v zvezi z elementom kreativnega pisanja takšnih dejavnosti podpira učence, ki imajo težave, da izboljšajo svoje znanje in spretnosti tudi pri osrednji temi STEM.

Iz raziskav znotraj in zunaj CREAM-a je znano, da so pristopi STEAM in posebej pripovedovanje zgodb sredstva za preprečevanje odklopa od šole in učenja na splošno, zato bi lahko bili sredstvo za krepitev motivacije za učenje in s tem za preprečevanje zgodnjega opuščanja šolanja – pomembno. izziv v večini držav.

Uporaba orodij za kreativno izražanje podpira tudi enakost spolov. V evropskem kontekstu ima vse več držav premajhno zastopanost fantov na višjih stopnjah formalnega izobraževanja, kot sta srednješolsko in visokošolsko izobraževanje (zdaj celo do doktorske stopnje). Zdi se, da je glavni razlog za to nižja stopnja odpornosti fantov na tradicionalne razredne nastavitve v dinamično spreminjajočem se svetu, ki veljajo za dolgočasne, in njihova toleranca do snovi, ki se jim ne zdijo pomembne in zanimive. Izvajanje CWLs je odgovor na ta izziv, saj so dejavnosti samostojne in podpirajo izvajanje načel in znanja STEM v situacijah iz resničnega življenja, s katerimi se študentje, tako fantje kot dekleta, lahko poistovetijo. V dobro načrtovani dejavnosti CWL bodo vsi učenci našli svojo lastno vlogo in pokazali povečano, poglobljeno in dolgotrajno učenje. CWL zbližuje šolsko življenje in življenje izven šole.

Poleg tega so CWL tudi odlična priložnost za vodje šol in učitelje, da zgradijo strokovne in nenehno učeče se ekipe in skupnosti, saj pogosto potrebujejo podporo učiteljev različnih predmetov, potrebujejo skupna prizadevanja za premagovanje težav z urnikom in zahtevajo tudi sodelovanje zunanjih deležniki.

Živimo v svetu takojšnjih in hitrih odgovorov, ki pogosto vodijo tudi v medosebne konflikte. Pospešuje jo vse večji pritisk v večini zahodnih družb, ki izhaja iz socialno-ekonomskih razlik, kulturne raznolikosti in celo vpliva politike na vsakdanje življenje. CWL potrebujejo, da vsi udeleženci prevzamejo vlogo zainteresiranega in nevtralnega znanstvenika, da razumejo, da je v znanosti absolutna resnica zelo redka, zato morajo postati radovedni, skeptični in temeljiti pri iskanju svojih odgovorov. Model CWL zahteva zapleten končni ustvarjalni izdelek, močno zasidran v znanosti, ki podpira premagovanje tega pritiska potrebe po takojšnjih in poenostavljenih odgovorih, ki jim pogosto primanjkuje globine in prave znanstvene podlage.

3. Ugotovljeni izzivi pri izvajanju modela CWL

Projektna skupina CREAM je intervjuvala več strokovnjakov s področja izobraževanja – vodstva šol, učitelje naravoslovnih in humanističnih predmetov, neformalne izobraževalce – in pridobila tudi glas dijakov in njihovih staršev. Nekateri partnerji so uvedli tudi pilote CWL. Ugotovljeni so bili nekateri izzivi, ki se zdijo zelo podobni v različnih šolskih sistemih in jih je treba obravnavati za uspešno izvedbo.

Eden od izzivov, ki se pogosto omenja v raziskovalnih intervjujih CREAM, so prenatrpani učni načrti, ki jih pogosto spremlja razdeljen pristop k predmetom, namesto da bi pri načrtovanju dejavnosti in urnikov gledali na širino učnih načrtov z multidisciplinarnimi lečami. V primeru, da so šolski učni načrti prenatrpani z obveznimi kognitivnimi elementi, lahko izvajanje pripovedovanja zgodb in nasploh pristopov STEAM onemogoči pomanjkanje časa. Vodenje učiteljev ob podpori vodstev šol je ključno za premagovanje izziva časovne stiske. Če se dobro izvaja, bi lahko interdisciplinarni pristop CWL dejansko integriral in uporabljal učne načrte na način, ki dejansko prihrani čas.

Nekaterim učiteljem se lahko zdi izziv neposredno povezati probleme, ki so visoko na osebнем dnevnem redu njihovih učencev, s predpisano vsebino učnega načrta. Hkrati pa so te teme pogosto povezane s stresom in negativnimi čustvi. Narašča tudi odstotek študentov, ki trpijo zaradi neke vrste travme, povezane s tem, kar se jim zdi aktualno. CWL lahko zagotovijo pot za obravnavo stresa, travme in dobrega počutja, povezanih s temami iz resničnega življenja.

Dve glavni skupini deležnikov, ki sta ključni za uspešno izvajanje kreativnih učnih pristopov STEAM, sta učitelji in starši. Pri učiteljih je prenos znanja z učitelja na učitelja izjemnega pomena. Predpogoj je tudi

močno šolsko vodstvo, ki spodbuja in podpira potrebno krepitev zmogljivosti in sodelovanje ter uporabo inovativnih učnih metod. V mnogih primerih morajo to spremljati ali pred tem učitelji najprej izkusiti učinek takšnih metod, tako da vanje z vsem srcem verjamejo, saj kot učenci nimajo izkušenj s takimi metodami iz prve roke.

Starši imajo tudi ključno vlogo pri sprejemanju ali zavračanju kreativnih metod STEAM. Ko je šola odločena izvajati takšne metode, mora upoštevati, da so lahko starši vratarji, ki učencem preprečujejo, da bi v celoti sprejele te metode. Zato bi morala šola upoštevati prejšnje (in pogosto slabe) izkušnje staršev z učenjem naravoslovja, njihovo skrb za nadaljnje izobraževanje svojih otrok, novost teh metod in vključiti starše v načrtovanje uvajanja in izvajanja novih metod poučevanja. Ko se vključijo, lahko starši postanejo motivatorji, podporni sodelavci in glavni pospeševalci procesa prenove izobraževanja.

V nekaterih državah šole težko sodelujejo z zunanjimi deležniki, ki so pogosto ključni za uspešne CWL in pobude STEAM na splošno. Pogosto obstajajo mešana politična sporočila o vključevanju podjetij ali ustreznem ekosistemu ponudnikov neformalnega izobraževanja (npr. nevladne organizacije, muzeji, knjižnice, univerze), ki so ključni za uspeh. Avtonomija šol in usmerjanje strokovnih učiteljev glede vključevanja deležnikov sta ključna elementa, ki včasih nista prisotna. Vodstva šol igrajo pri tem absolutno ključno vlogo.

4. Priporočila za politike na različnih ravneh

Zgoraj omenjenih prednosti ni mogoče v celoti izkoristiti in izzivov ni mogoče premagati brez zavezanosti politik na vseh ravneh, od EU do lokalne (občinske do šolske) ravni. Evropska unija (EU) je že objavila več ustreznih političnih dokumentov (npr. sporočilo o doseganju evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025, strateški okvir evropskega izobraževalnega prostora, spremljanje izobraževanja in usposabljanja, akcijski načrt za digitalno izobraževanje) in sodeluje z državami članicami, da bi evropsko izobraževalno področje je realnost.

Čeprav ima izobraževalna politika EU obliko priporočil, ima močna sporočila o pomenu strokovnega razvoja učiteljev, razvijanju ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje, celostnih pristopih k STE(A)M, digitalnih kompetencah ali življenjskih kompetencah (vključno s sodelovanjem, problemom). reševanje, in druge socialne veščine).

Glavna orodja, ki jih lahko uporabi EU, so odprta metoda usklajevanja in finančne spodbude. Nacionalna raven lahko zagotovi izvajanje teh načel z zakonodajo, zagotavljanjem politične, politične in strokovne podpore, dajanjem prednosti potrebnim metodam in organizacijo ustreznih priložnosti za nenehni poklicni razvoj za izobraževalne strokovnjake. Na nižji, namreč regionalni, občinski in šolski ravni, so sistemsko razmišljanje, celostna, a usmerjena podpora in izmenjava izkušenj priložnosti za podporo inovativnemu, kreativnemu in sodelovalnemu STE(A)M izobraževanju.

Spodbujati in podpirati izvajanje kreativnih, na umetnosti temelječih metodologij v izobraževanju STE(A)M

Izjemno pomembno je, da so koristi kreativnih, na umetnosti temelječih metodologij, kot je CWL, splošno znane celotni izobraževalni skupnosti (vključno z oblikovalci politik in izobraževalnimi organi, vodstvi šol in šolskimi učitelji, neformalnimi in priložnostnimi učitelji ter starši) kot tudi širša javnost. Ključno je pokazati njihovo vsestranskost, kompleksne pozitivne rezultate in njihovo superiornost nad tradicionalnimi metodami.

Hkrati pa je treba pokazati tudi razmerje med naložbo in izidom ter prepričati izobraževalne delavce, da so vredni truda. Poleg tega bi moralo biti podporno gradivo na voljo v odprtokodni obliki, da bi okrepili šolsko vodstvo in podprli učitelje pri načrtovanju, izvajanju in ocenjevanju teh inovativnih načinov učenja. Element ocenjevanja je ključnega pomena, saj se jasno odraža v raziskavah, npr. v zadnjem rezultatu PISA.

Na evropski ravni

- Predstavite uspešne pobude, npr. prek Evropske šolske izobraževalne platforme.
- Naj bo to prednostna naloga pri financiranju EU in zagotovite, da bodo ustrezni rezultati projektov, ki jih financira EU, vključeni in nadgrajeni s podporo razpoložljivega financiranja.
- Povežite te metodologije z obstoječimi kompetenčnimi okviri (npr. DigComp , GreenComp , LifeComp) za izobraževalno stroko in širšo javnost.

Na nacionalni ravni:

- Vodite učitelje in druge izobraževalne strokovnjake, da izkusijo izvajanje takšnih metodologij z zagotavljanjem priložnosti za izmenjavo izkušenj in opazovanje vrstnikov, ki jih že izvajajo.

- Sodelujte z mediji in naredite promocijo kreativnega učenja STE(A)M delo za nacionalne medije.
- Izrecno poudarite pomen inovativnih metodologij in interdisciplinarnih pristopov v nacionalnih učnih načrtih.
- Zagotoviti ustrezno usposabljanje in druge priložnosti za profesionalizacijo za vodje šol ter učitelje na začetku in ob delu.
- Prilagodite zahteve, da zagotovite, da je ustvarjalnost bistveni del ocenjevalnih procesov.

Na regionalni in lokalni ravni:

- Šolam omogočite enostaven dostop do odprtega šolskega sodelovanja.
- Zagotovite ustrezne priložnosti za usposabljanje učiteljev in vodij šol.
- Zgradite mreže šol in drugih ustreznih akterjev.
- Učiteljem zagotovite metodologije ocenjevanja, ki upoštevajo ustvarjalnost kot osrednji element.

Podpirati medsebojno sodelovanje in učenje učiteljev

Poučevanje je še vedno eden najbolj osamljenih poklicev, kar pomeni, da so le redki učitelji navajeni sodelovati in deliti svoje izkušnje. Vključevanje inovativnih metod v vsakodnevno prakso poučevanja je veliko lažje, če učitelji sodelujejo tako, da delijo svoje vire, od strokovnega znanja do razvitih orodij.

Na evropski ravni

- Predstavite uspešne pobude prek Evropske šolske izobraževalne platforme.
- Naj bo to prednostna naloga pri financiranju EU in zagotovite, da bodo ustrezni rezultati projektov, ki jih financira EU, vključeni in nadgrajeni s podporo razpoložljivega financiranja.
- Dajte prednost programom izmenjave učiteljev in vodij šol, ki podpirajo sodelovalno poučevanje in vzajemno učenje.

Na nacionalni ravni:

- Zagotovite potrebno usposabljanje in druge priložnosti za profesionalizacijo za vodje šol ter učitelje na začetku in ob delu.
- Naj bo čas, porabljen za sodelovanje in vzajemno učenje, del redne delovne obremenitve učiteljev in ga ustrezno nagrajujte.

Na regionalni in lokalni ravni:

- Ustvarite priložnosti za sodelovanje in izmenjavo izkušenj.

Bolje povežite resnično življenje in šolske učne načrte

Projektna skupina CREAM je intervjuvala več izobraževalnih strokovnjakov

Na evropski ravni

- Podpreti kurikularno reformo z odprto metodo koordinacije , predvsem delovnih skupin.
- Predstavite inovativne učne načrte.

Na nacionalni ravni:

- Revidirati nacionalne učne načrte in vključiti različne zainteresirane strani, vključno s podjetji, nevladnimi organizacijami in starši.
- Podprite izobraževalne strokovnjake pri razvoju lokalnih učnih načrtov v obliki vzorčnih učnih načrtov, razpoložljivega posvetovanja in izmenjave navdihujočih rešitev.

Na regionalni in lokalni ravni:

- Pri razvoju lokalnih učnih načrtov dajte prednost temam in izzivom iz resničnega življenja.
- Združite strokovnjake, vključno s strokovnjaki za poučevanje, vodstva šol, akterje na trgu dela in starše za prepoznavanje regionalnih in lokalnih izzivov.

Spodbujati in podpirati celošolski pristop in odprto šolanje

Metode poučevanja, ki temeljijo na ustvarjalnih umetnostih, kot je CWLs, ki so po naravi inovativne, je težko umestiti v okvir tradicionalne učilnice in urnika. Prav tako pogosto potrebujejo študente, da se obrnejo na zunanje ljudi za nasvet ali za preizkušanje njihove inovativnosti. Celostolski pristop in odprto šolanje sta torej pomembna predpogoja za večino teh pobud.

Na evropski ravni

- Zagotoviti vključevanje in nadgradnjo rezultatov projektov, ki jih financira EU, povezanih s celošolskim pristopom in odprtim šolanjem.
- Obseg morebitnih vrzeli in zagotovitev sredstev za ustrezne pobude.

Na nacionalni ravni:

- Zagotoviti zakonodajni okvir, ki bo prednostno postavil celostni šolski pristop in odprto šolstvo
 - o potrebna avtonomija šol,
 - o odstranjevanje ovir, kot so policijska dovoljenja in zavarovanja, ter
 - o trajnostno financiranje takih pobud.
- Zagotovite podporo v obliki usposabljanj, nasvetov in orodij vsem ustreznim članom celotne šolske skupnosti, vključno z angažiranimi neformalnimi ponudniki, podjetji in starši.

Na regionalni in lokalni ravni:

- Naredite priložnosti odprtega šolanja vidne in dostopne vsem šolam in izobraževalcem z npr. lokalnimi katalogi, namenskimi spletnimi stranmi ali zagotavljanjem namenskega financiranja.

Ozaveščati o prednostih ustvarjalnih, na umetnosti temelječih metod kot sredstva za lajšanje travm in podporo dobremu počutju

Dobro počutje učencev in učiteljev dobiva vse večjo pozornost in postaja prednostna naloga za vse več šol in izobraževalnih sistemov. Več iniciativ je dokazalo, da umetniške metode in predvsem različne oblike kreativnega pisanja (tudi če ne gre za pisanje besedila, temveč ustvarjanje risank, filmov, podcastov ipd.) neposredno pozitivno vplivajo na duševno zdravje in dobro počutje. Ustvarjalne umetniške metode pomagajo ljudem odkriti svoje skrbi in se z njimi soočiti na urejen način.

Podpora ljudem pri iskanju jedra težav, ki vplivajo na njihovo dobro počutje, je še posebej zahtevna, če so zakoreninjene v travmi. Travmo je pogosto težko artikulirati in ker postaja vse večji izziv v evropskih družbah, zlasti v zadnjih letih, povezan s paniko zaradi COVID-19, vojno v Ukrajini, pritiskom migracij in podnebno zaskrbljenostjo/paniko. Za učence je lahko paralizirajoč in pogosto ustvarja težko prepoznavno oviro za njihovo učenje. Zato so metode, ki podpirajo učitelje pri zavestnem soočanju s travmami in podpirajo njihove učence pri soočanju z njimi, ključnega pomena za zagotavljanje prave podpore pri učenju.

Na evropski ravni

- Predstavite uspešne pobude, npr. prek Evropske šolske izobraževalne platforme.
- Naj bo to prednostna naloga pri financiranju EU in zagotovite, da bodo ustrezni rezultati projektov, ki jih financira EU, vključeni in nadgrajeni s podporo razpoložljivega financiranja.

Na nacionalni ravni:

- Raziščite in dajte na voljo informacije o glavnih izzivih za duševno zdravje in dobro počutje v državi.

- Omogočite priložnosti za profesionalizacijo , usposabljanja in informacije, ki se osredotočajo na pristope, ki temeljijo na informacijah o travmi, in podpirajo dobro počutje.
- Zgradite mrežo strokovnjakov za duševno zdravje, ki lahko podpirajo uporabo kreativnih, na umetnosti temelječih metod za izboljšanje dobrega počutja.

Na regionalni in lokalni ravni:

- Raziščite in dajte na voljo informacije o glavnih izzivih za duševno zdravje in dobro počutje na lokalni in regionalni ravni.
- Podprite sodelovanje ustreznih strokovnjakov z usklajevanjem, trajnostnim financiranjem in zagotavljanjem priložnosti za inštruiranje.